

ŠTEVILKA 2

LETNIK XXXII

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

V LJUBLJANI, DNE 14. FEBRUARJA 1931

VSEBINA: Dr. Basaj: Delo za varčevanje v praksi. — A. Kralj: Zadržno gibanje v Sloveniji v l. 1930. — Izpremembe v določbah o zemljiški knjigi. — Šolske zadruge. — O predvojnihi srečkah. — Novi banovinski proračun. — Gospodarski pregled. — Iz našega zadržištva. — Zadržištvo v inozemstvu. — Gospodarstvo. — Osebnosti.

Priloga „Narodnega Gospodarja“ št. 2, l. 1931.

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrecno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Belicerkvi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 1. marca 1931 ob 15. uri v društveni dvorani. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobrenje rač. zaključka za l. 1930. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Boštanju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 v posojilničnih prostorih po prvi maši. Dnevni red: 1. čitanje revizijskega poročila. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. volitev novih članov nadzorstva. 4. računski zaključek za l. 1930. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Braslovcah, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 15. februarja t. l. ob 15. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelnika. 3. odobrenje rač. zaključka za l. 1930. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Breznu ob Dravi, r. z. z. n. z., se bo vršil na Gregorjevo, v četrtek dne 12. marca 1931 ob 2. uri pop. v župnišću Brezno. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge na Bukovici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 25. marca t. l. ob pol 8. uri v prostorih g. Janeza Fojkar na Bukovici. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev nadzorstva. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske posojilnice v Brežicah, r. z. z. n. z., se bo vršil v četrtek, dne 26. februarja 1931 ob 18. uri v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za l. 1930. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Blokah, r. z. z. n. z., se bode vršil dne 8. marca 1931 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih pri Fari. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru in odobritev. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. potrjenje račun. zaključka za leto 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Pašne zadruge za selško dolino na Češnjici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 1. marca 1931 ob 9. uri popoldne v gostilni „Ratitovec“ (g. Lotriča) na Češnjici. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. poročilo o izvršeni reviziji. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Češnjici pri Železnikih, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 19. marca 1931 ob 9. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijskega društva v Dobrniču, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 po prvi sv. maši v stari šoli v Dobrniču. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobrničah, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo 1. marca 1931 ob 15. uri v uradnem prostoru zadruge. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Dobrničah, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo 1. marca 1931 ob 16. uri v uradnem prostoru hranilnice. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Velikih Dolencih, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 1. marca 1931 popoldne po večernicah v šolskem poslopju. Dnevni red: 1. čitanje revizijskega poročila. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1930. 4. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Dragonjivasi-Mihovcih, r. z. z. o. z., se bo vršil na praznik dne 25. marca, t. l. ob 1. uri popoldan pri načelniku Franc Peršuh. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje računskega zaključka za leto 1930. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Fari pri Kostelu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo 22. februarja 1931 ob 15. uri v uradnici. Dnevni red: 1. odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev bilance za l. 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

NARODNI GOSPODAR

GLASILO „ZADRUŽNE ZVEZE“ V LJUBLJANI.

Člani „Zadruž. zveze“ dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane po 25.— Din na leto, za pol leta 12:50 Din.
Cena inseratov po dogovoru. — Izhaja 15. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

Dr. Basaj:

Delo za varčevanje v praksi.

Posojilnice — poborniki za varčevanje.

Često smo že pisali o vzgoji k varčnosti pri mladini. Kljub temu moramo še naprej ob vsaki priliki povdarjati, da je varčevanje ne le naša gospodarska, temveč tudi нравna, socialna in narodna **dolžnost**. Zato morajo pri vzgoji k varčnosti sodelovati prosvetne organizacije in šola skupno z družino.

Praktično pa imajo zlasti posojilnice nalogo, da nudijo **najpripravnejši način** za mladinsko varčevanje in da zlasti dajejo **pobudo** za vse delo vzgoje k varčnosti v prosvetnih organizacijah, v šoli in družini.

Domači hranilniki in nagrade.

Kot najpripravnejši način varčevanja se je po mnogih poizkusih pokazalo varčevanje z domačimi hranilniki (šparovčki). Pokazalo se je zlasti, da z domačim hranilnikom pride **bližnja priložnost za varčevanje** naravnost v hišo, v družino. Taka bližnja priložnost za varčevanje pa je najboljša protiutež številnim bližnjim priložnostim za zapravljanje, kakršne predstavljajo igra, lišpanje, sladkarije, cigarete, alkohol, veselice itd.

Poleg domačih hranilnikov pa je zlasti za šolsko mladino pripraven tudi ta način vzgoje k varčevanju, da posojilnica najboljšim učencem v šoli podeli nagrade v obliki vložne knjižice z manjšo vlogo, kakor nam bo spodaj pod 3) navedeni primer pojasnil.

Ugovor.

Res, da se še mnoge posojilnice otrešajo domačih hranilnikov in drugih načinov dela za vzgojo k varčevanju z izgovorom, da to da preveč dela, pa premalo realnega uspeha, ki bi ga mogli izraziti v številkah. Ta ugovor izpodbijamo zlasti s tem, da pri mladinskem varčevanju res ne gre za višino zneskov, ki jih mladi ljudje zberejo v posojilnici, temveč za prav posebni pomen kakršnega imajo prihranki mladine.

Posebni pomen mladinskih prihrankov.

a) Prihranki mladine imajo predvsem velik **vzgojni pomen**. Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Če mladine nihče ne bo navajal k varčnosti, je gotovo, da iz te mladine ne bodo zrasli ne dobri gospodarji, ne dobre gospodinje.

b) Zbiranje mladinskih prihrankov pomeni za posojilnice **delo za bodočnost** posojilnice. To delo in ti stroški, ki jih ima posojilnica z mladinskim varčevanjem, predstavljajo nekake investicije, ki se bodo bogato poplačale posojilnici čez nekaj let. Mi ne smemo biti kratkovidni in gledati, ali delo takoj isti ali vsaj že drugi dan nosi sadove. Mi smo tukaj sejalcji na polju, kjer se bo sad in uspeh naše setve pokazal šele čez pet ali deset let, ko ta mladina doraste.

c) Z mladinskim varčevanjem se posojilnice najboljše oddolžijo svoji temeljni na-

logi kakor jo je kmetskim posojilnicam že Raiffeisen postavil: **dvigati narod npravno in gmotno**. Voditelji naših posojilnic si morajo biti na jasnem, da delo za povzdigo varčevanja ni le gospodarska, ampak tudi važna npravna, socialna in narodna dolžnost, kakor smo že zgoraj omenili.

č) Delo za varčevanje je obenem tudi najuspešnejša reklama za posojilnico. Koliko danes trgovska podjetja, banke in industrija izdajo za reklamo! Reklamo morajo delati zase tudi naše posojilnice, zlasti še, če se s to reklamo obenem izvršujejo tako važne dolžnosti, kakor smo jih našli v v prednjem odstavku pod c).

d) Pri gojitvi mladinskega varčevanja pridejo voditelji posojilnic tudi v osebni stik z mladimi fanti in dekleti in v takih raz-

govorih ne le zvedo in spoznajo gospodarske razmere po družinah, temveč v **razgovoru tudi lahko najboljše vplivajo na mladino** in zlasti razvijajo v njih gospodarski smisel in veselje do varčevanja in do gospodarstva.

Kako delajo dobre posojilnice.

V naslednjem hočemo navesti nekaj števil in misli treh naših članic, ki z uspehom gojijo mladinsko varčevanje potom domačih hranilnikov in pa tudi ena izmed njih z nagradami.

1. **Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki** kaže v tem oziru najlepše uspehe, za katerih pojasnilo ni treba besed, ampak samo spodnja tabela.

Izdani hranilniki v letu	Vloženo	Dvignjeno	Stanje	Kap. obr.	Skup. stanje
1928 130	3.160 65	—	3.160 65	—	3.160 65
1929 89	52.107—	10.600—	41.507—	465 95	41.972 95
1930 110	98.011 10	37.851 25	60.159 85	2.163 55	62.323 40
Skupaj . 329	153.278 75	49.451 85			107.457—

Pri 329 hranilnikih, ki so v prometu, pride povprečno na en hranilnik 327— Din zbrana denarja. 107.457— Din predstavlja sam na sebi že primeren obratni kapital za malo posojilnico. In koliko družin je prišlo v poslovne stike s posojilnico, ki bi sicer posojilnice sploh ne poznale!

2. **Hranilnica in posojilnica na Brezovici** je začela z domačimi hranilniki tudi leta 1928. Prvo leto je bilo domačih hranilnikov oddanih v družine 38 in nabranih vlog Din 12.399—. V letu 1929 je bilo v prometu že 57 domačih hranilnikov, vlog pa nabranih 26.462 Din. V letu 1930 je bilo v prometu 84 domačih hranilnikov in nabranih vlog za Din 36.810—. V letu 1930

pride torej na enega varčevalca povprečno Din 438—.

Tekom teh treh let je bilo posojilnici sicer vrnjenih nekaj hranilnikov, toda varčevalci so ostali hranilnici zvesti in so le prešli od malega varčevanja s hranilnikom na varčevanje z rednim nalaganjem prihrankov na hranilno knjižico. Ti varčevalci, ki so hranilnike že opustili, imajo naloženega denarja že okoli 10.000 Din. V januarju leta 1931 so prirastli še 4 varčevalci z domačimi hranilniki, tako, da ima danes posojilnica v družinah že 88 domačih hranilnikov. V januarju 1931 so varčevalci vložili potom domačih hranilnikov v posojilnico še novih Din 3000—.

Posojilnica je torej dosedaj zbrala z mladinskim varčevanjem od 84 varčevalcev do konca leta 1930 . . . Din 37.000—
od varčevalcev, [ki so hranil-
nike vrnili „ 10.000—
od zbirk v hranilnikih v ja-
nuarju 1931 „ 3.000—
torej skupaj . . . Din 50.000—

Pripomniti je treba, da je domači hranilnik tudi za ostale člane družine jako uspešen opominjevalec k varčevanju.

Več kakor nabrane vloge pa je vredna vzgoja za varčnost in vzgoja k samozatajevanju. Kolikokrat [se mora otrok premagati, da vrže dinar v hranilnik, namesto da bi ga dal za sladkarije! Zato je domači hranilnik **važen činitelj gospodarsko-nravnega značaja.** Tako nam piše hranilnica in posojilnica na Brezovici pri Ljubljani. Nasle veseli, da se najde pri posojilnicah toliko razumevanja za to podrobno delo, ki bo svoje sadove nosilo šele v bodočnosti.

3. Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu na Dolenjskem pa nam je poslala poročilo glede domačih hranilnikov, kakor tudi glede razdeljenih nagrad šolski mladini. Poroča nam tako-le:

„Dasiravno naša zadruga nima močnih rezerv, smo se odločili, da damo nagrade pridnim, dobrim šolskim otrokom v obliki hranilnih knjižic, vsaka z vlogo po 100 Din. V vsakem razredu smo dali nagrado enemu dečku in eni deklici, torej v 10 razredih 20 nagrad skupno Din 2.000. Knjižice so vinkulirane: „100 Din se ne more dvigniti pred izpolnjenim 21. letom.“ Na vsaki knjižici je tudi napisano na prvi prazni strani z rdečilom: Česar nisi v svoji mladosti spravljal, kako boš našel v starosti? (Sir. 25, 5). — Pojdi k mravlji in oglej si njena pota ter se uči modrosti. Četudi nima vodnika, ne učenika, ne zapovednika, pa si vendar pripravlja poleti živeža in nabira ob

žetvi, kar bo jedla (Preg. 6, 6—8). — Zato skrbi tudi ti za bodočnost, [varčuj in pri-varčevane dinarje vlagaj na to knjižico!“

Izstavili smo knjižice 18. junija 1930 za konec šolskega leta. Do 31. decembra 1930 je devet nagrajenih vlagateljev k prvotnim vlogam vložilo Din 904, kar da povprečno Din 100·50 na vsakega učenca. Nagrajeni učenci so torej v teku pol leta začeto darovano vlogo podvojili.

Drugi otroci, vzpodbujeni po teh nagradah, so tudi začeli varčevati in so vložili do konca leta 1930 Din 1.780·50 in sicer 13 otrok, tako da pride povprečno na enega Din 137.

Smemo pa reči, da so se tudi iz doraščajočih nekateri vzdramili, ko so videli, kako začenjajo varčevati otroci. Pa tudi nekateri gospodarji so bili veseli, ko so videli, kako dela posojilnica za splošno korist in so zaupali posojilnici svoje prihranke, nekateri prav lepe, ki so jih imeli dotlej naložene drugod. Tako je razumljivo, da je posojilnica **pridobila na ugledu in zaupanju in se je to dejstvo pokazalo tudi v številkah.** V letu 1930 je namreč posojilnica sprejela hranilnih vlog . . . Din 951.979·26 izplačala pa „ 462.512·77 **torej so njene vloge narastle za celih Din 489.466·49.**

Oddali smo tudi 12 domačih hranilnikov, ki so vložili v posojilnico v letu 1930 2.465 dinarjev, torej povprečno Din 205 na enega varčevalca.

Pripomniti pa moramo, da je varčevanje na kmetih zlasti v hribih zelo težavno, ker v današnjih slabih časih komaj starši in fantje vidijo sempatja par dinarjev, dekleta in otroci veliko manj ali pa sploh ne. Pač pa redno vlagajo posli. So se precej zresnili, ker vedo, da mora biti denar za doto; sicer ne bo svatbe, če ni dote.“ —

Ta poročila so zanimiva, ker se vidi,

koliko lažje je varčevanje v mestih, kjer je trgovina in industrija in tudi v okolici mest, dočim je varčevanje zelo težavna stvar v krajih kot je na pr. Št. Janž na Dolenjskem.

Gotovo pa nam vsi navedeni primeri najbolj glasno govore, da je treba začeti, če hočemo imeti uspehe. Danes je treba se jati, ako hočemo po letih imeti kaj žetve. Naše posojilnice se ne smejo strašiti podrobnega dela, ki je združeno z varčevanjem mladine, zlasti iz prepričanja, da je to ne

le gospodarsko, ampak tudi нравno, socijalno in narodno delo.

Vse zadruge, ki se že pečajo z mladinskim varčevanjem, **naprošamo, da nam pošljejo podatke**, da jih objavimo drugim za dober zgled. Vse zadruge, ki se pa z mladinskim varčevanjem še ne pečajo, **naprošamo, naj posnemajo dobre zglede in začnejo z delom** po Krekovem geslu: „Začeti je treba!“

A. Kralj:

NC 31

Zadružno gibanje v Sloveniji v l. 1930.

Iz uradnih objav v Službenem listu dobimo o zadružnem gibanju v dravski banovini (s črnomeljskim srezom, toda brez čabarskega sreza) v l. 1930 sledeče podatke:

I. Novih zadrug je bilo ustanovljenih in v zadružni register vpisanih vsega skupaj 81, napram 80 v letu 1929. Od teh novih zadrug jih pripada trgovskemu sodišču v Ljubljani 46, trgovskemu sodišču v Novem mestu 9, trgovskemu sodišču v Celju 7 in trgovskemu sodišču v Mariboru 19.

Kreditnih zadrug je bilo osnovanih vsega skupaj 13 (v okrožju trg. sod. v Ljubljani 7, v Novem mestu 1 in v Mariboru 5). Mlekarska zadruga ni bila osnovana nobena na novo, dočim so bile leta 1929 ustanovljene 3, leta 1928 pa 6. Primeroma veliko se je ustanovilo živinorejskih zadrug, namreč 18 (12 v okolišu trgovskega sodišča v Ljubljani, 5 v Novem mestu in 1 v Celju). Agrarna zajednica je bila ustanovljena samo 1 (v okolišu trgovskega sodišča v Mariboru). Kmetijsko-strojnih zadrug se je ustanovilo 8 (6 v okolišu trg. sodišča v Ljubljani, 1 v Novem mestu in 1 v Mariboru). Dalje sta bili registrirani 2 novi vinarski zadrugi (obe v okolišu trg. sod. v Mariboru) ter 5 zadruž-

nih elektrarn (2 v okrožju trg. sod. v Ljubljani, 1 v Novem mestu, 1 v Celju in 1 v Mariboru). Značilno je snovanje vodovodnih zadrug, katerih je bilo lani ustanovljenih 6 (4 v okolišu trg. sod. v Ljubljani, 1 v Celju, 1 v Mariboru); koncem leta 1930 je bilo vseh teh zadrug že 19. Dalje je bila osnovana 1 perutninarska zadruga (v okolišu trg. sod. v Mariboru).

Nabavnih in prodajnih (konzumnih) zadrug se je osnovalo na novo 6 (3 v okrožju trg. sod. v Ljubljani in po 1 v Novem mestu, Celju in Mariboru). Stanovanjska beda je povzročila, da je bilo lani ustanovljenih 12 novih stavbnih zadrug (8 v okolišu trg. sod. Ljubljana, 1 v Celju in 3 v Mariboru).

Od ostalih vrst je omeniti, da so bile registrirane 4 nove obrtniške zadruge (1 v okolišu trg. sod. v Ljubljani, 1 v Celju in 2 v Mariboru), ter 5 raznih drugih zadrug (3 v okolišu trg. sod. v Ljubljani, 1 v Celju in 1 v Mariboru).

II. V likvidacijo je stopilo v letu 1930 vsega skupaj 27 zadrug in to v okolišu trg. sod. v Ljubljani 7, v Novem mestu 2, v Celju 5 in v Mariboru 13.

Med zadrugami, ki so lansko leto sto-

pile v likvidacijo, so 4 kreditne zadruga (1 v okolišu trg. sod. v Ljubljani, 2 v Celju in 1 v Mariboru), dalje 1 mlekarška zadruga (okoliš trg. sod. Ljubljana), 2 živinorejski (obe v okolišu trg. sod. v Mariboru), 2 agrarni zajednici (obe v okolišu trg. sodišča v Mariboru), 5 zadružnih elektrarn (2 v okolišu trg. sod. v Ljubljani in 3 v Mariboru). Izmed konzumnih zadrug jih je stopilo v likvidacijo 7 (1 v okolišu trg. sod. v Ljubljani, 2 v Novem mestu, 1 v Celju in 3 v Mariboru). Od stavbnih zadrug je likvidirala 1 (okoliš trg. sod. v Ljubljani), od obrtnih zadrug pa 4 (1 v okrožju trg. sod. v Ljubljani, 1 v Celju in 2 v Mariboru).

Dalje je 26. julija 1930 stopila v likvidacijo 1 osrednja zadruga, namreč Zadružna zveza v Celju, ki je bila kot zadruga vpisana v zadružni register 12. decembra 1905.

III. Konkurz je napovedala 1 zadruga, t. j. „Skupni dom“ v Mežici.

IV. Izbrisanih iz zadružnega registra je bilo lani skupno 32 zadrug in to v okrožju trg. sod. v Ljubljani 14 zadrug, v Novem mestu 5, v Celju 2 in v Mariboru 11.

Med izbrisanimi zadrugami je 6 kreditnih (2 v okolišu trg. sod. v Ljubljani, 1 v Novem mestu, v Mariboru 3), 2 mlekarški zadrugi (v okolišu trg. sod. v Ljubljani 1, v Mariboru 1), 1 živinorejska zadruga (okoliš trg. sod. v Mariboru), 1 agrarna zajednica (Maribor), 4 zadružne elektrarne (1 okoliš trg. sod. v Ljubljani, v Novem mestu 1, v Mariboru 2). Od konzumnih zadrug je bilo izbranih 5 (v okolišu trg. sod. Ljubljana 1, Novo mesto 2, Celje 1, Maribor 1). Dalje so bile izbrisane 3 stavbne zadruga (v okolišu trg. sod. v Ljubljani 1, v Mariboru 2), 8 obrtnih zadrug (v okrožju trg. sod. v Ljubljani 7, v Novem mestu 1) ter 1 oblačilna (Ljubljana) in 1 izvozna (Celje).

Izpremembe v določbah o zemljiški knjigi.

Dne 18. maja sta bila podpisana v Niški Banji dva zakona in sicer zakon o zemljiških knjigah in zakon o notranji ureditvi, osnavljanju in popravljanju zemljiških knjig, oba veljavna za celo kraljevino Jugoslavijo.

V področju Dravske banovine so nastale le male izpremembe.

V sledečem se hočemo seznaniti z najvažnejšimi določbami zakona o zemljiških knjigah.

Za vsako katastralno občino obstoji ena glavna knjiga, katera se deli v zemljiško-knjižne vložke. Vložki se zopet delijo v popisni, lastninski in bremenski list. V popisni list se vpisujejo parcele in spremembe istih, v lastninski list lastninska pravica z natančno navedbo imena in bivališča lastnika, kakor tudi morebitne omejitve, katere se tičejo

lastnika kakor nedoletnost, skrbstvo, fidejkomisarična substitucija in dr., v bremenski list pa različna bremena kakor zastavna pravica, različne služnosti, stvarna bremena, rešilnokupne, predkupne in rabokupne pravice, prepovedi obremenitve in odtujitve ter različne zaznambe glede vpisanih pravic. Posamezni vpisi ali izbrisi v zemljiški knjigi se smejo izvršiti pa le na podlagi listin, od katerih se mora pridržati en prepis v zemljiški knjigi.

Zemljiška knjiga je javna, to se pravi, da ima v njo vsakdo brez pooblastila v pogled, da sme zahtevati izpiske, ne more pa se nihče izgovarjati, da mu eventualni vpisi niso bili znani.

Vpisi se delijo na: vknjižbe — intabulacije — brezpogojne pridobitve ali izbrisi

vknjižnih pravic, predznambe — prenotacije — pogojne pridobitve ali izbrisi knjižnih pravic in zaznambe.

Lastnina do enega zemljišča se more pridobiti le v razmerju do celote t. j. ali celo zemljišče ali do $\frac{1}{2}$ ali do $\frac{1}{3}$, nikakor pa ne do posameznih delov, to je do posameznih prostorov, nadstropij in tako dalje.

Ako potrebuje lastnik zemljišč kako posojilo, lahko zastavi v varnost najetega posojila svoje zemljišče, če poseduje pa več vložkov lahko zastavi po dogovoru več zemljišč. Ne more pa zastaviti posamezne parcele enega zemljiškega vložka. Če se zastavi več vložkov in se vknjiži zastavna pravica, se imenuje taka zastava skupna zastavna pravica in mora biti to tudi v zemljiški knjigi zaznamovano. Pri najetju posojila se navadno pogodijo tudi obresti in njih višina in če so obresti vpisane v zemljiško knjigo uživajo triletni zaostanki isti vrstni red kot glavica.

Vrstni red vpisov se ravna po trenutku dohoda vloge k sodišču. V to svrhu je tudi označena vsaka vloga z uro in minuto kdaj je dospela k sodišču, če pa se je dala prošnja na zapisnik se pa označi z uro in minuto podpisa prošnje.

Ako se hoče vrstni red spremeniti, je potrebno za to imeti listino, katero morajo podpisati naprej stopajoči in nazaj stopajoči upravičenec in če je pravica, ki se umakne, hipoteka, tudi lastnik zemljišča. Vzemimo slučaj, da je pri zemljišču vknjižena zastavna pravica za N. N. za 10.000 — Din, na zadnjem mestu pa zastavna pravica za I. I. po 10.000 Din. V slučaju odstopa prednosti stopi terjatev od I. I. na mesto terjatve N. N., terjatev N. N. pa na mesto terjatve I. I.

Vknjižba se sme izvršiti le na podlagi javnih listin ali takih zasebnih listin na katerih so podpisi od sodišča ali javnega notarja overovljeni. Ako pa podpiše listino

pooblaščenec mora biti podpis pooblastilca na pooblastilu poverjen, in če je to pooblastilo splošno ne sme biti čez eno leto staro.

Sodišče ali pa notar smeta overoviti podpise na listinah le, če je oseba katere podpis je potreba overoviti sodišču ali notarju osebno znana. V drugem slučaju sta potrebni dve priči ali pa ena priča in ena legitimacijska listina rojstni list, domovnica, potni list itd.

Pri listinah v katerih je vrednost označena in ne presega 1000 — Din, je pa dopustna na mesto sodne ali notarske overovitve, overovitev po dveh osebah v slučaju, da se izvrši vknjižba v območju okrožnega sodišča. Taka overovitev bi se imela glasiti: podpisani N. N., posestnik iz N., 36 let star potrjujem, da je meni osebno znani N. N. predstoječo listino lastnoročno podpisal.

Ljubljana, dne 1931. N. N.

S to novo določbo je podana velika olajšava posebno glede izbrisov starih terjatev, katerih višina pred vojno le v malih izjemah dosega 1000 — Din.

Listine na podstavi katerih se sme izvršiti vknjižba so ali zasebne ali javne listine.

Vsaka zasebna listina mora obsegati pravni naslov — pri prodaji kupna pogodba, pri posojilu zadolžnica — ne sme imeti vidnih nedostatkov — radiranje, črtanje, dostavke — če obstoja iz več pol mora biti sešita, osebe v listini morajo biti tako označene, da jih ni mogoče zamenjati z drugimi, označen mora biti kraj, dan, mesec in leto, kjer in kdaj so bile sestavljene, točno mora biti označeno zemljišče ali pravica in izrečna izjava onega čigar pravica se utesnuje.

Javne listine so pa v prvi vrsti notarski zapisi, dalje sodbe, sodne poravnave, plačilni nalogi, plačilna povelja, prisojilne listine in tako dalje.

Vknjižba izbrisa pravic, ki niso predmet ponavljajočih (periodičnih) dajatev, kakor služnost stanovanja, se morejo izvršiti na podlagi mrtvaškega lista. Izbris pravice, katerih predmet so periodične dajatve, n. pr. prevžitek, se more izvršiti pa šele tri leta po smrti upravičenca.

Predznamba je dopustna, ako zasebna listina odgovarja vsem predpisom, le da ni v njej natančno označeno zemljišče ali pravica in, če ni podpis poverjen, na podlagi javnih listin pa tedaj, če še niso pravomočne.

Če se ima izvršiti opravičba potom tožbe, je vložiti tožbo tekom 15 dni po dostavitvi sklepa. Predznamba se pa ne briše uradoma tudi, če je rok za opravičbo potekel.

Oni proti kateremu je bila predznamba dovoljena, sme zaprositi, če opravičba izostane, za njen izbris. V tem slučaju določi sodišče narok pri katerem mora zahtevalec predznambe dokazati, da rok za opravičbo še teče, ali da se je vložila tožba za opravičbo pravočasno. Pravočasno je tožba vložena, če je vložena vsaj isti dan, ko je bila vložena prošnja za izbris, četudi po času dohoda istega dne pozneje.

Lastnik zemljišča lahko zahteva zaznambo vrstnega reda za nameravano najetje posojila ali prodajo zemljišča. Na taki prošnji pa mora biti podpis predlagatelja overovljen. Rok za najetje posojila traja eno leto, za prodajo zemljišča pa 60 dni. Sklepi o dovolitvi teh prošenj se smejo izdati pa samo v enem odpravku.

Izbris take zaznambe pred pretekom določenega roka se sme dovoliti le če se izdani sklep o dovolitvi zaznambe predloži. Po preteku določenega roka se pa taka zaznamba v slučaju, da se ni najelo posojilo ali ni izvršila prodaja zemljišča v zaznamovanem vrstnem redu uradoma izbriše.

Učinek teh zaznamb je: pri nameravanem najetju posojila ta, da se pridrži vrstni red tudi za slučaj, če preide zemljišče v druge roke; pri nameravani prodaji pa, da se more kupljeno zemljišče odpisati brez bremen, katera so se vknjižila po izvršeni zaznambi.

Važna je tudi določba o zaznambi hipotekarne tožbe. Ako hoče nekdo iztožiti vknjiženo terjatev, pusti zaznamovati tožbo na plačilo terjatve. Ta terjatev je po pravomočnosti sodbe izdane na podstavi zaznamovane tožbe izvršljiva proti vsakemu lastniku obremenjenega zemljišča.

Prošnje v zemljiških zadevah je vlagati vedno pri zemljiškoknjižnem sodišču. Sodišče posluje le na prošnjo strank, v kolikor ni po predpisih kaj drugega določenega.

V zapuščinskem postopanju pa dovoljuje vsa zemljiškoknjižna dejanja zapuščinsko sodišče tudi če se nahajajo zemljišča v področju drugih sodišč, in sicer v slučajih, če se stranke dostavitvi prisojila odpovedò. Če pa se prisojilo dostavi v roke dedičev, morajo dediči zemljiškoknjižno stanje urediti najkasneje v teku 6 tednov po pravomočnosti prisojila.

Zemljiškoknjižne prošnje vlagajo opravičenci sami ali njih pooblaščenca. Za vknjižbo zastavne pravice pa sme zahtevati v imenu upnika tudi porok.

Pri zbornih sodiščih se vlagajo prošnje pismeno, pri okrajnih sodiščih pa tudi ustmeno na zapisnik. V slednjem slučaju da sodišče potrebna navodila za določeno zahtevanje.

V vsaki prošnji je treba navesti zemljiškoknjižno sodišče, rodbinsko in rojstno ime, zvanje in bivališče oseb, katere je o odločbi obvestiti in označbe vložka ter natančna navedba pravice, katera naj se vpiše.

Z eno prošnjo se more zahtevati več vpisov ako se opirajo vpisi na eno listino,

za vpis ene pravice v več vložkih ali vpis več pravic v enem vložku.

Listine morajo biti priložene vedno v izvirniku, če pa ni mogoče izvirnika takoj predložiti se mora predložiti pa poverjen prepis istega ter prositi obenem za primeren rok v svrhu doprinosa izvirne listine. Če je sestavljena listina v tujem jeziku je treba predložiti overovljen prevod.

Amortizacijska doba se je z novim za-

konom zmanjšala od 50 na 30 let. Sedaj se morejo terjatve že po preteku 30 let amortizirati, če so tako upnik kakor tudi njegovi dediči neznani.

V zemljiškoknjižnih zadevah je dopustno pravno sredstvo rekurza, katerega rok znaša v državi Jugoslaviji 30 dni, izven države v Evropi 60 dni, v prekmorskih delih sveta pa 90 dni.

Šolske zadruga. NG 31

Zadružno glasilo mednarodnega urada dela v Ženevi prinaša v svoji prvi letošnji številki poročilo o šolskih zadrugah. Tudi pri nas ta vrsta zadrug ni popolnoma neznana, saj so mladinske „Čebelice“, kakor jih imamo, nekaj, kar bi tem zadrugam odgovarjalo. V nekaterih drugih državah pa so šolske zadruga vse bolj razvite. Zato naj se radi zanimivosti tega pojava v zadružnem gibanju tudi mi seznanimo z njimi.

Predmet omenjenega poročila so organizacije učencev ljudskih in srednjih šol, v katerih se nahajajo včasih tudi bivši učenci, in ki so popolnoma samostojne ali pa pod diskretnim vodstvom svojih učiteljev. Te organizacije vodijo gospodarsko podjetje, ki ima namen zadovoljevati lastne potrebe učencev ali šole, ali pa celo splošne potrebe, ki se javljajo v kraju. Šolske zadruga so se razvile v glavnem v Evropi. K temu gibanju moramo šteti klube mladih farmarjev in mladih živinorejcev, ki so razširjene predvsem v anglosaksonskih deželah.

Geografska razdelitev in pomen gibanja.

Šolske zadruga raznih oblik so razširjene najmanj v 19 deželah: v Belgiji, Bolgariji, Kanadi, Združenih državah, Franciji (tudi v francoski zahodni Afriki in Kamerunu),

Vel. Britaniji, Madžarski, Italiji, Britski Indiji, Letlandski, Litavski, Mehiki, Poljski, Rumuniji, Čehoslovaški, sovjetski Rusiji in južno-afriški Uniji.

V marsikateri izmed teh držav imajo šolske zadruga velik pomen. Tako jih je 50.000 v Sovjetski Rusiji, 6.381 v Franciji, približno 500 v Zedinjenih državah, okrog 1.000 v Indiji, 600 v južno-afriški Uniji, 270 v Britski Indiji, 200 v Letlandski, približno 100 v Veliki Britaniji itd., in lahko že sedaj smatramo, da znaša skupno število vseh zadrug nad 65.000.

Predmet in način delovanja šolskih zadrug.

Šolske zadruga predstavljajo različne oblike zadružnega udejstvovanja v malem: nabavne zadruga, hranilnice in posojilnice, prodajne in produkcijske zadruga, zadruga za obdelovanje zemlje in živinorejske zadruga. Včasih izvršujejo več nalog istočasno, kakor pač narekujejo razmere ali potrebe kraja. Tako nakupujejo skupno razne šolske potrebščine, šolske knjige, včasih tudi toaletne potrebščine ali pa za ročna dela potrebne stvari, imajo tudi zadružne gostilne, pospešujejo varčevanje, dovoljujejo posojila, izdelujejo razne predmete iz lesa, kovin in drugih snovi, izdelujejo tudi tkanine, pletenine in čipke itd., bavijo se s poljedelstvom in vrtnarstvom, živinorejo in

prodajo njenih proizvodov, pogozdovanjem, ustanavljanjem knjižnic, prirejanjem predavanj, organizacijo pevskih zborov, dramatskih društev, telesnih vaj in športa, opremo in oplešanjem šol, ustanavljanjem šolskih muzejev in zbiranjem učnih sredstev itd. Povečini izvršuje zadruga več teh nalog naenkrat.

Gospodarski objekt šolskih zadrug je bodisi učenec sam ali pa njegova družina, preskrba sredstev in denarna pomoč med učno dobo, ali pa šola, to je njena oprema z učnimi sredstvi. Včasih je gospodarski objekt zadruga kraj sam ali pa okolica. Ne manjka primerov, kjer so šolske zadruga na novo poživile poklice, ki so že izumirali in kjer so s svojim primerom pospeševale bolj smotrene produkcijske metode. Povečini vodi delovanje šolskih zadrug čut solidarnosti in želja, da preprečijo ali pa odstranijo bližnje ali pa daljnje zlo.

Tisto, kar je skupno vsem tem zadrugam in kar jih loči od otroških društev ter je njihova posebna vzgojna zanimivost, je organizacija in pa način njihovega delovanja. Šolske zadruga so skoraj vse prave male gospodarske enote, ki jih vodijo sami učenci združeni v organizirani zadrugi s pravili, s posvetovalnimi in z vodstvenimi organi. Učitelji in učiteljice vrše z največjo obzirnostjo vlogo svetovalcev in nadzornikov.

Vloga šolskih zadrug v vzgoji mladine.

Poleg gospodarskih koristi, ki jih nudijo zadruga in, ki direktno ali pa indirektno pospešujejo pouk, so te zadruga tudi dragoceni pomočniki šole.

Skoraj bi smeli o njih trditi, da predstavljajo poljudno uresničenje nove šole.

Njihov doprinos na tem polju je dvojen: na eni strani pomagajo šolske zadruga v nekaterih deželah šolam, da se preskrbijo s za konstruktivno in aktivno metodo potrebnimi učnimi sredstvi, na drugi strani pa ustvarjajo te zadruga po mnenju vzgojiteljev, ki so jih preizkusili, milje (okolico) in metodo duševne in socialne izobrazbe. Šolska zadruga ni samo središče interesov, okoli katerega se zbira, razvija in ureja v šoli pridobljeno znanje, ampak tudi sredstvo na poti resničnih izkustev pridobiti si novo znanje (na pr. osnove gospodarskih znanosti), kar v splošnem ni upoštevano v programu osnovnih šol. Ker zahteva zadruga vso osebnost otroka, pospešuje šolska zadruga talente, ki jih pusti šolski pouk neupoštevane. Ne gre tu samo za duševne zmožnosti: razsodnost in premišljenost, sposobnost predstavljanja in smisel za red, ki so potrebne za vsako organizacijo, ampak tudi za srčne lastnosti kot čut solidarnosti, včasih tudi smisel za umeštnost ali pa lastnosti značaja kot iniciativnost, odločnost, samopremagovanje, spoštovanje pred samim seboj in pred drugimi, priučitev čuta za svobodo in za odgovornost. S tem, da si stoje v zadrugi nasprotni različni talenti, se pospešuje mišljenje. Skupno delo v zadrugah pripomore zadrugnikom, da odkrijejo pravi smisel discipline in to, kar je moč etičnega zakona. Riziko in pa odgovornost, ki je zvezana z vodstvom podjetja, prinašata veliko resnosti in resničnosti v igravsko delovanje šolskih zadrug.

Končno pa je delovanje šolskih zadrug prav posebno na mestu kot priprava za socialno življenje, ker predstavljajo socialno življenje merjeno na merilu otroka.

O predvojnih srečkah.

Med našim ljudstvom je precej predvojnih tu- in inozemskih srečk, z dolgoročno amortizacijo, od katerih imajo ene še danes večjo ali manjšo vrednost, druge so pa skoraj brez vrednosti, bodisi zato, ker se izplačujejo izžrebani dobitki v nevalorizirani, predvojni valuti, bodisi zato, ker so žrebanja prekinjena in je vnovčevanje izžrebanih dobitkov še neurejeno.

Večinoma so te srečke premijskega značaja: žrebajo se na amortizacijo in na dobitke. Te srečke imajo na levi ali na desni strani premijski kupon, ki se pri vnovčenju amortizirane srečke vrne lastniku, ki ima s tem kuponom še nadaljnjo pravico do igranja na dobiček. Dobitek se v slučaju izžrebanja proti predložitvi tega premijskega kupona izplača.

Če pa je bila srečka izžrebana z dobitkom, se vrne dobitniku po odrezanem premijskem kuponu levi, večji del srečke, ki ima pravico do igranja vse dotlej, dokler ni srečka izžrebana tudi na amortizacijo, to je, da prejme lastnik njeno imensko vrednost.

Tuzemske srečke s premijskimi kuponi.

Srbska tobačna srečka iz leta 1888 s premijskim kuponom na levi strani. Srečka ima natisnjen v sredini desnega dela čez celo besedilo v cirilici zlat srbski kraljevi grb. Napis v cirilici slove: obveznica sa pogodcima deset dinara u zlatu.

Žrebanja te srečke so letno: 2. I., 1. V. 1. IX. Dobitki: eden za Din 100.000, eden za Din 2.500.—, dva po Din 500.—, petnajst po Din 100.— in deset po Din 50.—. Zadnje žrebanje te srečke je predvideno za leto 1960. Amortizacijska vrednost srečke je danes približno Din 13 — tako, da prejme

lastnik po odbitku vnovčevalnih stroškov komaj Din 3.— do Din 4.—. V svrhu vnovčenja enega ali drugega dobitka, je treba predložiti celo srečko. Borzna vrednost srečke je danes Din 28.—. Dobitki zastarajo po 5. in amortizacija po 30. letih.

Srečka srbskega rdečega križa iz leta 1907, s premijskim kuponom na levi strani. Srečka je zelene barve in ima vtisnjen v sredini premijskega kupona v nemškem besedilu in v sredini desnega dela v cirilskem besedilu rdeč križ. Naslov srečke v cirilici je: Srpsko društvo crvenoga krsta, obveznica sa zgoditcima, 20.— Din u zlatu. Žrebanja so trikrat v letu: od 2.— 15. I., 1. do 14. V., in 1.— 14. IX. Glavni dobiček pri januarskem žrebanju je Din 25.000.—, pri majskem Din 100.000.—, pri september-skem Din 25.000.—. Ostali dobitki: eden po Din 1.000.—, dva po Din 500.—, pet po Din 200.—, dvajset po Din 50.—, so pri vseh žrebanjih enaki. Zadnje žrebanje bo v l. 1981. Amortizacijska vrednost srečke je danes Din 24.—, lastniku ostane po odbitkih cca. Din 15. Današnja borzna vrednost srečke je Din 48.—. Dobitki zastarajo po 5. in amortizirani zneski po 30. letih.

Najbolj znane inozemske srečke s premijskimi kuponi.

Srečka avstrijskega rdečega križa iz leta 1882, po 2 gld. Ta srečka ima dve letni žrebanji: 2. I. in 1. VII. Zadnje žrebanje bo leta 1933. Največji dobiček pri letošnjem januarskem žrebanju je iznašal S 10.— (80 dinarjev) in drugi S 4.— (Din 32.—). Zastaranje dobitkov po 30 letih. Manjši dobitki se ne izplačajo vnovčiti.

Srečka ogrskega rdečega križa iz leta 1882 po gld 5.—. Zadnje žrebanje, ki bi se glasom načrta imelo končati 1. sept. 1933, je bilo izvršeno predčasno v dneh 1. in 2. marca 1929. Glavni dobiček po ogr. Kr.

30.000— je ravno tako velik, da dobro krije stroške vnovčenja.

Srečke budimpeštanske bazilike iz 1. 1886 (Budapester Basilica) Dombau (Lose), po gld 5—. Zadnje žrebanje teh srečk, ki bi moralo biti po načrtu 1. marca 1936, je bilo izvršeno predčasno 17. — 29. dec. 1928. Največi dobiček po ogr. Kr. 15 000— ne krije niti stroškov vnovčenja.

Ogrska srečka: „Jozslv“, „Gutes Herz“, iz 1. 1888 po 2 gld, je brez premijskega kupona. Zadnje žrebanje te srečke, ki je bilo glasom načrta predvideno za 1. 1948, je bilo izvedeno že 14. marca 1929. Protivrednost glavnega dobitka po ogr. Kr. 6.000— je malenkostna in nevnočljiva.

Turška srečka iz 1. 1870 z nom. vrednostjo po 400— Frankov. Zadnje žrebanje te srečke bo v letu 1974. Pred vojno je bila ta srečka najdraža in tudi njeni dobitki zelo visoki. Največi dobiček znaša 400.000— Fr. Žrebanja te srečke 6 krat letno: 1. II., 1. IV., 1. VI., 1. VIII., 1. X. in 1. XII. S prvim oktobrom 1. 1928 so bila žrebanja prekinjena in se predvidoma obnovijo s 1. junijem 1932. Glede izplačevanja dobitkov, ki se sedaj ne izplačujejo, odnosno je njihovo izplačevanje vezano na gotove pogoje, podemo poročali, ko prejmemo najnovejše zanesljive podatke. Današnja dinarska vrednost te srečke je je približno Din 114—.

Srečke italijanskega rdečega krlža (Croce Rossa italiana) iz 1. 1885 po Lir 25—. Zelena barva, kupon na desni strani. 4 letna žrebanja: 1. II., 1. V., 1. VIII., 1. XI.

Glavni dobitki v februarju in avgustu so po Lir 15 000—, v maju in v novembru po Lir 30.000—, ostali dobitki pa po Lir 2.000—, 1.000— in 50—. Dobitki zastarajo po 5. letih, amortizacijski zneski po 30. letih. Današnja amortizacijska vrednost te srečke je Lir 43— odštevši državne davščine, ki znašajo danes s stroški vnovčenja približno Lir 13—.

O 2% srbskem premijskem posojilu iz 1. 1881 po Din 100—, (rdeča barva) je treba še omeniti, da so žrebanja podaljšana do 15. januarja 1938. Glasom načrta bi bilo moralo biti zadnje žrebanje že letos v januarju. Ker pa so bila žrebanja vsled vojne od leta 1914 do 1. 1921 prekinjena, se je določilo podaljšanje na gorenji termin. Dobitki eden za Din 50.000— eden za Din 10.000— eden za Din 5.000— eden za Din 2.500— trije po Din 2.000— trije po 350— in 7.490 po Din 100—. Poleg dobitkov nosi ta papir tudi še 2% kuponske letne obresti, t. j. Din 2— za obveznico na leto. Glasom predpisa morajo biti originalne rdeče kuponske pole zamenjane za nove zelene, da se izplačujejo obresti in event. dobitki. Vsak lastnik pa mora brez-sporno dokazati lastninsko pravico obveznice, da je bil v posesti papirja že pred 1. VII. 1914 in da je naš državljan, odnosno državljan kake naše zavezniške države. Izmenjavo vrši generalna direkcija drž. dolgov v Beogradu.

Vse potrebne podatke o vrednostnih papirjih in srečkah daje Zadružna gospodarska banka v Ljubljani.

Novi banovinski proračun.

Pretekli mesec je zboroval v Ljubljani banski svet dravske banovine. Predvsem so v njem obravnavali novi banovinski proračun za proračunsko leto 1931 — 1932. Proračun

prinaša nekatere bistvene izpremembe, katere moramo vsekakor podati. Predvsem znaša proračun banovine sedaj v dohodkih, (oz. v izdatkih ravnotoliko) 120 mil. Din v primeri s 136 mil. prejšnjega proračuna 1930 — 1931, ki je v veljavi do 31. marca

1931. To znižanje proračuna je pripisovati drugačni tehnični sestavi, kajti izdatki za vzdrževanje banovinskih cest so sedaj izločeni iz splošnega proračuna in prenešeni na novi cestni fond, ki se ima ustanoviti in katerega dohodki bodo šli izključno le za ceste. Če izločimo iz cestnega fonda izdatke za vzdrževanja državnih cest v banovini, za kar naj država odstopi primeren del svojih dohodkov, dobimo vsoto 27 mil. Din, ki se mora, če hočemo primerjati oba proračuna, prišteti k 120 mil. Din. Tako vidimo, da je proračun bistveno zvišan.

Važne so pa tudi izpremembe glede kritja izdatkov. Predvsem moramo ugotoviti, da se bo banovinska doklada na vse neposredne davke znižala od dosedanjih 40 na 35%, nadalje se bo na novo uvedla trošarina na umetne brezalkoholne pijače. Druge banovinske davščine bodo ostale neizpremenjene. Novi cestni fond računa s tem, da bodo tudi državne ceste v banovini prešle v vzdrževanje banovine in da bo država odstopila v ta namen banovini svojo takso na motorna vozila in trošarino na bencin. Na novo pa bo banovina predlagala finan-

čnemu ministrstvu v odobritev nove davščine za vzdrževanje cest. To sta v glavnem davek na nakladanja in razkladanje na železnici, katerega donos je proračunan na 14.5 mil. nadalje pa bo podeželsko prebivalstvo predvsem zadel novi davek na vprežno živino, katerega donos računajo nad mil. Din. Kakor je bilo razvidno iz izvajanj g. bana, bodo tega davka oproščeni manjši posestniki. Nova je tudi taksa na šoferske legitimacije, trošarina na pneumatiko in davek na premije od zavarovanja motornih vozil. Zelo bo obremenila naše prebivalstvo postavka: odkup osebnega dela, kar je po izjavi samega podbana zelo nesimpatična stvar.

Ker je še dolgo časa do uveljavljanja tega proračuna, upamo, da se bo še bistveno izpremenil in omilil obremenitev, ki je posebna težka v sedanjih težkih časih splošne gospodarske krize. Zlasti moramo to poudarjati, ker sama kraljevska vlada s svojim vzgledom kaže na znižanje dajatev, saj je sama lani znižala zemljiški davek ter trošarino na vino ter tako pokazala pot tudi drugim oblastem in javnim ustanovam, kako od pomoči našem ljudstvu v sedanjih težkih časih.

Gospodarski pregled.

Ljubljana, 9. februarja 1931.

Še bolj kakor mesec januar, je februar prehodni mesec v gospodarstvu. Zato nimamo v našem gospodarskem življenju zabeležiti nikakih bistvenih izprememb na boljše ali na slabše, iz katerih bi mogli sklepati na oživiljenje gospodarstva. Cene kmetijskih pridelkov so pa menda prispele na najnižjo točko. Omeniti moramo, da je po padcu v januarju cena živine nekoliko narastla. Nasprotno pa čujemo o nadaljnjih redukcijah v industriji, kjer stroj vedno bolj izpodriva delavstvo. Zaposlenost industrije je prav slaba,

saj rudniki še vedno odpuščajo delavce in celo tekstilna industrija, ki ima tako dobro carinsko zaščito in je doslej sijajno delala, je začela odpuščati delavce. Razmere torej nikakor niso rožnate.

Iz objavljenih podatkov o naši zunanji trgovini je razvidno, da smo lani uvozili za 6.960 mil. Din, l. 1929 pa celo za 7.595 mil. Din. Kakor uvoz tako je nazadoval tudi izvoz, kajti l. 1930 je znašal le 6.780 mil. Din v primeri s 7.922 mil. Din v letu 1929. Te številke kažejo, da je naš izvoz celo bolj nazadoval kakor uvoz in zato je bila bilanca naše zunanje trgovine pasivna lani za 180 mil. Din, dočim je bila za l. 1929 aktivna

za celih 327 mil. Din. To poslabšanje je pripisovati predvsem splošni gospodarski krizi, ki je prizadela tudi našo državo. Največ smo lani izvozili stavbnega lesa in sicer za 1.157 mil. Din, nato koruze za 547 mil., jajc za 512 mil., bakra za 480, pšenice za 474, goveje živine za 318, sadja za 291 in prašičev za 285 mil. Din. Največ pa smo lani uvozili bombažnih tkanin: za 648 mil., nato bombažnega prediva, ki ga potrebujejo naše tkalnice za izdelavo bombažnih tkanin, za 498 mil., strojev za 466 mil., volnenih tkanin za 337 mil., kož in usnja za 238 mil., elektrotehničnih predmetov za 201 mil., premoga za 198 mil. itd. Vidimo, da naša država uvaža predvsem industrijske izdelke. Ti tvorijo 72,7 % vsega uvoza. Nadalje uvažamo še 18,5 % sirovin in poluizdelkov za našo industrijo ter 8,3 % raznih hranil (kava, riž itd.). Izvažamo pa največ: živine 13 % vsega našega izvoza, hranil in pijač 36,6 %, sirovin in poluizdelkov 42,8 % in nazadnje tudi še 7,6 % industrijskih izdelkov. Po državah kaže naša zunanja trgovina sledečo sliko: največ smo uvažali iz Češkoslovaške in sicer za 1.225 mil., nadalje iz Nemčije za 1.221 mil., iz Avstrije za 1.177 mil., iz Italije 783 mil. in iz Anglije 412 ter Madjarske 405 mil. Naš izvoz pa je šel v Italijo za 1919 mil., v Avstrijo 1.199, v Nemčijo 791, v Češkoslovaško 556, na Madjarsko 487 in v Grčijo 410 mil. Din. Zlasti je lani razviden velik napredek nemške trgovine z nami in ni več daleč čas, ko bo Nemčija med našimi uvozniki prva, pa tudi bo postala kmalu najboljši kupec naših proizvodov.

Iz našega združništva.

Odborniški tečaj. Uspehi zadruga so v veliki meri odvisni od načina, kako načelstvo in nadzorstvo vršita svoje naloge. Zato je potrebno, da sta načelstvo in nadzorstvo

Poštna hranilnica je lani zelo napredovala in njeni propagandi se je posrečilo, da so se hranilne vloge dvignile od 106 na 209 mil. Din v teku l. 1930. Število njenih vlagateljev pa se je povečalo od 59.000 na 128.000, kar kaže, da prevladujejo male vloge.

Računski zaključek Narodne banke za l. 1930 izkazuje zmanjšanje čistega dobička od 28 na 25,8 mil. Din. Tudi delež države pri dobičku Narodne banke se je zmanjšal od 42 na 39 mil. Din.

Dne 20. januarja so se začela v Pragi pogajanja med našo državo in Češkoslovaško za sklenitev trgovinske pogodbe.

Kakor poročajo inozemski in naši listi se poleg Romunije in Poljske pogaja tudi naša država na pariškem trgu za večje posojilo, ki bi služilo zazakonsko stabilizacijo dinarja.

Po nedavno objavljenem izkazu Narodne banke je padel obtok bankovcev pod 5 milijard Din, kar pomeni od faktične stabilizacije dinarja sem najnižjo stopnjo. Dne 22. januarja je znašal 4 888 milijonov Din, nato pa se je do 31. januarja povečal zopet na 5 064 milijonov Din.

Statistika državnih dohodkov kaže, da je dotok davkov bil lani dovoljen. Neposrednih davkov je bilo plačanih lani 2.322 mil., trošarin 915 in taks*1.330 mil., skupno torej 4.350 mil. Din v primeri s 4.028 mil. v letu 1929.

Statistika konkurzov za mesec januar kaže, da je število konkurzov v naši banovini zelo naraslo ravnotako v savski in dunavski, ki sta najbolj prizadeti radi kmetijske krize.

o svojih nalogah dobro poučena ter da vršita svoje dolžnosti s popolnim umevanjem stvari. Odborniški tečaji imajo namen, da člane načelstev in nadzorstev pouče, kako naj vrše svoje funkcije. Tak tečaj je priredila za svoje načelstvo in nadzorstvo Mlekarska zadruga

v Naklem. Tečaj je vodil tajnik Mlekarskega društva g. Benko. V več večernih predavanjih so se obravnavala sledeča vprašanja: Organizacija zadruga, delokrog načelstva, nadzorstva in občnih zborov, gospodarstvo zadružne mlekarne itd. Predavatelj je tudi poudaril, da morajo člani načelstva in nadzorstva služiti ostalim članom za zgled vestnega izvrševanja dolžnosti do zadruga, ker če sami ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, ne morejo tega zahtevati od drugih. Koristni bi bili odborniški tečaji pri marsikateri zadrugi, zato bi bilo le želeto, da bi zadruga zgled Mlekarske zadruga v Naklem posnemale.

Zadružništvo v državi.

Zadružništvo državnih uslužbencev v Dravski banovini. Slovenske zadruga državnih uslužbencev so najboljše v državi. Saj od 15 zadrug, kar jih je v dravski banovini ni niti ena zaključila leta 1929 z izgubo. Predvsem moramo omenjati železničarske zadruga, od katerih je ljubljanska največja v državi, pa tudi mariborska je prav znatna. Lani je Narodni gospodar objavil podatke o zadrugah državnih uslužbencev za l. 1928 v 3. številki, sedaj so pa objavljeni tudi podatki za l. 1929. Iz „Zadrugarstva“, glasila Zveze nabavnih zadrug drž. uslužbencev posnemamo, da je Zveza imela l. 1929 73 članic s 53.166 zadružniki (leta 1928 je znašalo število zadružnikov 49.380), od tega je bilo v dravski banovini 15 zadrug s 10.048 člani (1928 8.267, 1927 5.184 članov). Vendar je treba vpoštevati, da je mnogo članov samo na papirju in po cenitvah zveze same polovica njenih članov ne kupuje v svojih zadrugah. Bilanca slovenskih zadrug je izgledala sledeče (v mil. Din, v oklepajih podatki za 1928): gotovina 0.4 (0.2), blago 7.7 (7.4), dolžniki zadružniki 7.5 (5.2), ostali 1.3 (1.1), nepremičnine 2.2 (1.8), inventar 1.0 (0.6),

deleži pri zvezi 0.05 (0.05), razno 0.15 (0.27), skupno aktiva 20.5 (16.65), pasiva pa so bila sledeča: deleži 2.1 (1.4), rezerve 2.6 (1.6), ostali fondi 0.8 (0.6), upniki: Zveza 6.9 (6.3) dolg zvezi za posojilo na domove 0.7 (0.5), ostali upniki 2.2 (2.5), razni 0.3 (0.5), čisti dobiček 4.7 (3.2). Zanimivo je, da od vsega čistega dobička zvezinih članic odpade na slovenske zadruga skoro 70% in je to nov dokaz za veliko moč slovenskih zadrug državnih nameščencev.

Zadružništvo v inozemstvu.

Kreditno zadružništvo na Čehoslovskem. Kreditno zadružništvo igra v čehoslovaški denarni organizaciji zelo veliko vlogo. To je razvidno tudi iz vsote hranilnih vlog, ki so jih kreditne zadruga zbrale v primeri z ostalimi denarnimi zavodi v državi. Tako so l. 1929 imele banke 10.192 mil. Kč vlog, hranilnice 17.974 mil. Kč, okrajne posojilnice 3.446 mil. Kč, zadruga pa 15.542 mil. Kč. Pri zadrugah je odpadlo od vlog 10.834 mil. Kč na šulcedeličevke, 4.708 mil. Kč pa na rajfajznovke. Bilančna svota je znašala pri bankah 41.148 mil. Kč, pri hranilnicah 18.767 mil. Kč, pri zadrugah pa 16.962 mil. Kč. V odstotkih izraženo je odpadlo na banke 27% na hranilnice 22.1% in na zadruga 20.2%.

Iz gospodarstva.

Nestabilizirane valute. Kljub temu, da je preteklo že deset let po zaključku vojne, je še vedno cela vrsta držav, katerih valuta še ni bila stabilna. Večina evropskih držav je že prebolela dobo inflacije in ima stabilne valute, kajti že v letu 1928 je nastopila konsolidacija in kazalo je, da je stabilizacijski proces že skoro zaključen, toda svetovna gospodarska kriza v letih 1929 in 1930 je omajala celo vrsto valut, posebno v južni

Ameriki. Cela vrsta držav ima sicer na papirju zlato valuto, toda lani so mnoge valute znatno padle. Tako je znašala vrednost v zlatu nekaterih valut, ki so sicer na papirju zlate, leta 1930 (v oklepajih podatki za 1929, vrednost je označena v odstotkih zlate vrednosti): Argentina 86·5 (98·6), Bolivija 99 (98·5), Brazilija 98·9 (90·3), Haiti 95·2, Mehika 96·6 (95), Paragvaj 81, Peru 101·5 (89·4), San Salvador 98·4 (97·3), Urugvaj 95·3 (82·8), Venezuela 99·9 (96·7), Britska Indija 99·2 (98·8), Avstralija 99 (94·1), Nova Zelandija (99·3) (95·9). Druga skupina držav ima pa srebrno valuto, ki je naravno zelo trpela radi velikega padca cen srebra na svetovnih trgih. To so: Kitajska, katere valuta je leta 1930 imela samo še 63·7 zlate vrednosti (1929 88·2), nadalje Hongkong 99 (71·6) in Perzija. Nadaljnja skupina držav so one, ki imajo sicer papirnato valuto, pa to faktično stabilizirano. To je v prvi vrsti naša država, kjer je dinar že od leta 1925 stabilen. Vendar vse kaže, da bomo v kratkem dobili zakonsko stabilizacijo valute in s tem zlato valuto. Povprečno je znašala vrednost dinarja v primeri z zlatom lani 9·17, l. 1929 pa samo 9·12. V isti skupini, kjer je naša država, je Islandija, katere valuta je imela 81·9 zlate vrednosti (82), nadalje Portugalska s 4·14 (4·15) in Turčija 10·7 (11). Papirnato valuto ima tudi Španija, pa španska pezeta še vedno skače in je njena vrednost v primeri z zlatom znašala lani 60·5 (1929 pa 76·2). Najbolj je lani varirala španska pezeta med evropskimi valutami in vsi ukrepi španske vlade niso dosti zalegli, med drugim je španska Narodna banka poslala v Anglijo za 150 mil. pezet v zlatu, pa brez uspeha.

Zakon o zaščiti vlagateljv je bil objavljen pred kratkim v Bolgariji. Od tega zakona so izvzete le državne ali pa poldržavne ustanove. Za ustanovitve banke ali bančne filijale je potrebno dovoljenje finanč-

nega ministra, ki daje to dovoljenje po zaslišanju bančnega sveta, ki sestoji iz 5 članov. Eden od teh članov je zastopnik finančnega ministra, dva sta zastopnika Narodne banke, eden je zastopnik bank iz prestolice, eden pa bank iz province. Pravico sprejemanja vlog imajo samo delniške in komanditne družbe na akcije, ki imajo najmanj 60 mil. levov vpisanega kapitala. Vloge pri banki ne smejo presegati osemkratni iznos glavnice. S to odredbo so najbolj prizadete podružnice tujih bank, pri katerih so vloge zadnja leta zelo narastle. Banke so dolžne dve tretjine vsote hranilnih vlog naložiti v blagovnih menicah, varantih in državnih oziroma od države garantiranih papirjih. Razen letnih bilanc morajo banke četrtletno poslati poročilo o stanju Narodni banki. 10% čistega dobička mora iti v rezervni zaklad, ostanek se pa razdeli kot dividenda, če ne presega 10% glavnice. Če čisti dobiček presega 20%, mora rezerva biti naložena v državnih papirjih. Vsled tega zakona bo večje število manjših bank moralo likvidirati, medtem ko bodo morale druge in tudi tuje povečati delniško glavnico, da bodo imele med vlogami in glavnico predpisano razmerje.

Znižanje obrestne mere na Čehoslovaškem. Čehoslovaške banke so sklenile, da od 1. januarja znižajo obrestno mero za vloge v tekočem računu za $\frac{1}{2}\%$, tako, da se bodo sedaj obrestovale po $3\frac{1}{2}\%$, za hranilne vloge pa za $\frac{1}{4}\%$, tako da se bodo obrestovale po $4\frac{1}{4}\%$. Obrestna mera za vezane vloge pa bo $4 - 4\frac{3}{4}\%$.

Osebne vesti.

Za honorarnega profesorja za zadrulništvo na poljedelski fakulteti belgrajske univerze je bil izbran naš predsednik in predsednik Glavne Zadrulne zveze g. Dr. Anton Korošec, bivši minister.

Gospodarska zveza v Ljubljani notira naslednje cene: Tomaževa žlindra baza 18% Din 110—; rudninski superfosfat v vrečah po 50 kg à Din 96— in po 100 kg à Din 94—; kalijeva sol po 100 kg Din 170—, kostni superfosfat Din 126—; apneni dušik v pločevinastih bobnih Din 260—; kostna moka Din 105—; mavec (gips) Din 40—; nitrofoskal v vrečah Din 172—; cement dalmatinski Din 56—; cement Dovje v papirnatih vrečah Din 60—; klajno apno Din 275—; lanene tropine Din 240; modra galica Din 775; žveplo Din 320. Pri vagonem odjemu se cene za gnojila in cement znatno znižajo na franco vsaka postaja. Mlatilnice s tresali in reto Din 4.100—; slamoreznice Din 1.700 do 2.000; čistilnik 10 sit Din 1.500; plugi Din 500 do Din 940; reporeznica M. R. Din 550; trijerji Din 2.000 do 3.500; mlatilnice na ročni pogon Din 2.200; robkači Din 900; sadni mlini Din 1.400 do Din 1.700; brzoparilniki Din 1.050 do Din 2.800; kosilni stroji Din 2.000; travniške brane z zvezdnatimi členki Din 900; travniške brane z jeklenimi špicami Din 800; patent motike „Rapp“ Din 70—.

Občni zbor Živinorejske zadruga za občino Cerklje pri Kranju, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 popoldne v prostorih g. Andreja Murnika v Cerkljah. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za leto 1930. 3. volitev nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Krki, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 25. marca 1931 ob pol 8. uri zjutraj v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za leto 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. raznoterosti.

Redni občni zbor Kmetijskega društva v Trbojah, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 ob 10. uri v župnišću v Trbojah. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za 1. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva v Št. Vidu nad Ljubljano, r. z. z. o. z., se bo vršil 1. marca 1931 zjutraj ob 7. uri v Ljudskem domu. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev računskega zaključka za 1. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijskega društva v Voklem pri Kranju, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob pol 10. uri dopoldne v šoli v Voklem. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za 1. 1930. 4. volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Vranskem, r. z. z. n. z., se bo vršil 22. februarja 1931 ob 15. uri v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev rač. zaključka za 1. 1930. 5. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruga v Vnanjih goricah, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob 10. uri dop. pri Ig. Novaku v Vnanjih goricah st. 29. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. odobritev računskega zaključka za leto 1930. 3. volitev nadzorstva. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Vodichah, r. z. z. n. z., se bo vršil 8. marca 1931 ob 15. uri v veliki dvorani „Doma“ v Vodichah. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za 1. 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijskega društva v Vodichah, r. z. z. o. z., se bo vršil 15. marca 1931 ob 15. uri v veliki dvorani „Doma“ v Vodichah. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. odobritev kredita. 5. potrjenje računskega zaključka za 1. 1930. 6. volitev načelstva in nadzorstva. 7. slučajnosti.

Redni občni zbor Živinorejske zadruga v Vodichah, r. z. z. o. z., se bo vršil 22. marca 1931 ob 15. uri v veliki dvorani „Doma“ v Vodichah. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za 1. 1930. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. odobritev kredita. 6. volitev načelstva in nadzorstva. 7. predavanje. 8. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske gospodarske zadruga v Zagorju ob Savi, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob pol 3. uri popoldan v Zadrugnem domu. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. potrjenje rač. zaključka za 1. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Žičah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob 3. uri popoldne v Kat. društvenem domu. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za 1. 1930. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Grižah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 ob 8. uri zjutraj v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. poročilo o izvršeni reviziji. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Horjulu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 ob 3. uri pop. v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje revizijskega poročila. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva za Hrastje in okolico, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo 1. marca 1931 ob 3. uri popoldne v Društvenem domu v Hrastju. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev računskega zaključka za leto 1930. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Igu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob 3. uri pop. v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o lanskem občnem zboru. 2. poročilo načelstva. 3. poročilo nadzorstva. 4. potrditev računskega zaključka za l. 1930. 5. volitev načelstva. 6. volitev nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice za Slovenjegraški okraj v Št. Ilju pod Turjakom, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. svečana 1931 ob pol 3. uri popoldne v prostorih posojilnice. Dnevni red: 1. čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jakobu ob Savi, r. z. z. n. z., se bo vršil 1. marca t. l. ob 15. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Občni zbor Živinorejske zadruge v Št. Jernejju, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 ob 8. uri zjutraj v "Društveni dvorani". Dnevni red: 1. čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva. 4. odobritev račun. zaključka. 5. slučajnosti.

III. glavna redovita skupščina Zadruga za štednjo i. zajmove u Sv. Jurju u Trnju, s. n. j., će se obdržavati 1. marca 1931 u 15. sati u prostorijama župskog ureda u Sv. Jurju u Trnju. Dnevni red: 1. izveštaj upravnog odbora. 2. izveštaj nadzornog odbora. 3. prihvati bilance za g. 1930. 4. eventualia.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Komendi, r. z. z. n. z., se bo vršil 8. marca 1931 ob 15. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje računskega zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Koprivnici, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 15. marca 1931 ob pol 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. odo-

britev rač. zaključka za l. 1930. 4. poročilo načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Kresnicah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 15. marca 1931 ob 11. uri v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. potrdilo računskega zaključka za l. 1930. 4. slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Križevcih (Prekmurje), r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 v uradnih prostorih ob 10. uri. Dnevni red: 1. čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva. 4. poročilo nadzorstva. 5. odobritev bilance za l. 1930. 6. raznoterosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Leskovcu pri Krškem, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob 8. uri zjutraj v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. odobritev rač. zaključka za l. 1930. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. sprememba pravil. 6. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske posojilnice v Logatcu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. marca 1931 ob 3. uri pop. v župnišću v Gor. Logatcu. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. potrditev rač. zaključka za l. 1930. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Gradbene zadruge „Martuljek“ v Ljubljani, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 ob pol 18. uri v dvorani ljubljanskega semenišča. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. odobritev račun. zaključka za l. 1929 in 1930. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Posojilnice v Makolah, r. z. z. n. z., se bo vršil 25. februarja 1931 ob 9. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. poročilo o izvršeni reviziji. 4. potrjenje računskega zaključka za l. 1930. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Markovcih, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 v državni osnovni šoli v Markovcih ob 11. uri popoldne. Dnevni red: 1. čitanje revizijskega poročila. 2. čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 3. poročilo načelstva. 4. poročilo nadzorstva. 5. odobrenje računskega zaključka za leto 1930. 6. volitve nadzorstva. 7. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Moravčah, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo 1. marca 1931 ob 3. uri popoldne v uradni sobi v kaplaniji. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. potrjenje računskega zaključka za l. 1930. 5. volitve načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijskega društva v Mošah, r. z. z. o. z., se bode vršil dne 1. marca 1931 po jutranji maši v Društvenem domu v Smedniku. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev nadzorstva. 4. slučajnosti.

Redni občni zbor Mlekarske zadruge v Naklem, r. z. z. o. z., se vrši v nedeljo, dne 8. marca 1931 popoldne ob 3. uri. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za leto 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev hlevskih kontrolorjev. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Osilnici, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 12. aprila 1931 ob 10. uri popoldne v dvorani pri Žagerju. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev rač. zaključka za leto 1930. 4. slučajnosti.

Glavna godišnja skupščina Društva za štednjo i. z. z. o. z., r. z. s. n. j., održat će se dne 1. marta 1931. u 16. sati. Dnevni red: 1. izvještaj upravnog odbora. 2. izvještaj nadzornog odbora. 3. odobrenje rač. zaključka za 1930. god. 4. čitanje revizijskog izvještaja. 5. izbor jednog člana upravnog odbora. 6. zaključak o visini potpora. 7. eventualia.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice z Št. Pavlu pri Preboldu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo dne 1. marca 1931 ob 3. uri popoldne v posojilniški sobi. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 4. čitanje revizijskega poročila. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Prihovi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 19. marca 1930 po večernih v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva in nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Strojne zadruge v Pongercih, r. z. z. o. z., se bo vršil na praznik dne 25. marca 1931 ob 3. uri popoldne pri načelniku S. Lah. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje račun. zaključka za leto 1930. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva in nadzorstva. 5. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v Radovljici, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 26. februarja 1931 ob 2. uri popoldne v zadrugi pisarni. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1930. 3. čitanje revizijskega poročila. 4. volitev načelstva. 5. volitev nadzorstva. 6. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Radovljici, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo dne 1. marca 1931 ob pol 8. uri popoldne v zadrugi prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načelstva in nadzorstva. 3. potrjenje račun. zaključka za l. 1930. 4. volitev nadzorstva. 5. dopolnilna volitev 1 člana načelstva. 6. poročilo o izvršeni reviziji. 7. slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Rajhenburgu, r. z. z. n. z., se bo vršil na praznik Marijinega oznanenja, dne 25. marca 1931 ob pol 9. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za leto 1930. 4. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Rupertu v Slov. Goricah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 19. marca 1931 ob 2. uri popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo nadzorstva. 3. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 4. sprememba pravil. 5. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Rakitni, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 22. februarja 1931 ob pol 3 popoldne v župnijski pisarni. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. odobritev račun. zaključka za leto 1930. 3. volitev načelstva. 4. volitev nadzorstva. 5. poročilo o izvršeni reviziji. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sorici, r. z. z. n. z., se bo vršil 1. marca 1931 v Sp. Sorici št. 2 ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo o izvršeni reviziji. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobrenje račun. zaključka za l. 1930. 5. volitev načelstva in nadzorstva. 6. slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske zadruge za Staro loko in okolico v Stari Loki, r. z. z. o. z., se bo vršil 1. marca 1931 pri Juriju Gosar, Stara loka št. 8. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. odobritev rač. zaključka za l. 1930. 3. volitev nadzorstva. 4. slučajnosti.

Občni zbor Živinorejske zadruge v Starem trgu pri Rakeku, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo 1. marca t. l. ob pol 8. uri zjutraj v dvorani Kmetijske zadruge v Starem trgu pri Rakeku. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. poročilo načel. nika. 3. poročilo blagajnika. 4. odobritev račun. zaključka za l. 1929/30. 5. volitev 3 članov v rodovno komisijo in 3 namestnikov. 6. volitev 3 članov in 2 namestnikov v zadrugo razsodišče. 7. volitev 3 namestnikov v načelstvo. 8. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Selcih, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 1. marca 1931 ob 3. uri pop. v hranilnični pisarni. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. poročilo račun. pregledovalcev. 3. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 4. volitev načelstva. 5. volitev račun. pregledovalcev. 6. čitanje revizijskega poročila. 7. prememba pravil. 8. slučajnosti.

Redni občni zbor Živinorejske zadruge za selško dolino, r. z. z. o. z., se bode vršil dne 8. marca 1931 ob 7. uri zjutraj v dvorani Krekovega doma v Selcih. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 3. volitev načelstva. 4. prememba pravil. 5. čitanje revizijskega poročila. 6. volitev rodovne komisije. 7. slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Ani v Slov. gor., r. z. z. n. z., se bo vršil dne 25. marca 1931 ob pol 8. uri zjutraj v posojilniškem lokalu. Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva. 2. odobrenje rač. zaključka za leto 1930. 3. slučajnosti.

Občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Škofji Loki, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 1. marca 1931 ob pol 11. uri v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. odobritev račun. zaključka za l. 1930. 5. dopolnilna volitev v načelstvo in nadzorstvo. 6. slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 8. marca 1931 ob pol 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. čitanje revizijskega poročila. 3. poročilo načelstva in nadzorstva. 4. sprememba pravil. 5. potrjenje rač. zaključka za l. 1930. 6. volitev načelstva in nadzorstva. 7. slučajnosti.